

KINNITATUD
Tervise- ja tööministri06.2017
käskkirjaga nr

Tööturuteenuste osutamine tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks

Toetuse andmise tingimuste abikõlblikkuse periood

01.11.2014–31.12.2020

Rakendusasutus

Eesti Vabariigi Sotsiaalministeerium

Rakendusüksus

SA Innove

Toetuse saaja

Eesti Töötukassa

SISUKORD

1. TAT KIRJELDUS	3
1.1 SEOS RAKENDUSKAVAGA	3
1.1.1 PRIORITEETNE SUUND	3
1.1.2 PRIORITEETSE SUUNA ERIEESMÄRK	3
1.1.3 MEETME NIMETUS	3
1.1.4 MEETME EESMÄRK	3
1.2 TAT EESMÄRK	3
1.2.1 TAT TULEMUS	3
1.2.2 TAT VAJALIKKUSE PÕHJENDUS	3
1.2.3 EELARVE	6
2. TEGEVUSTE KIRJELDUS TULEMUSTE SAAVUTAMISEKS	6
3. NÄITAJAD	9
4. TAT MÕJU LÄBIVATELE TEEMADELE	11
5. SEOS PRIORITEETSE SUUNA TEISTE MEETMETE, TAT-DE JA AVATUD TAOTLUSVOORUDEGA	13
6. SEOS VALDKONDLIKE ARENGUKAVADEGA	13
7. TAT RAKENDAMINE	14
7.1 TOETUSE SAAJA KOHUSTUSED	14
7.2 KULUDE ABIKÕLBLIKKUS	15
7.3 RIIGIABI JA VÄHESE TÄHTSUSEGA ABI	17
7.4 TOETUSE MAKSMINE	18
7.5 TAT MUUTMINE	19
7.6 TOETUSE KASUTAMISEGA SEOTUD TEABE JA SEIREARUANNETE ESITAMINE	20
7.7 FINANTSKORREKTSIOONID	21
8. RISKIDE HINDAMINE	21

Toetuse andmise tingimused (TAT) on koostatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduse (edaspidi *struktuuritoetuse seadus*) § 16 lõike 1 alusel.

1. TAT kirjeldus

1.1 Seos rakenduskavaga

1.1.1 prioriteetne suund

Tööturule juurdepääsu parandamine ja tööturult väljalangemise ennetamine.

1.1.2 prioriteetse suuna eesmärk

Aktiivsetel tööturuteenustel osalenud väiksema konkurentsivõimega sihtrühmade tööhõive on suurenenud.

Käesolev TAT panustab otseselt rakenduskava tulemusnäitajasse: osalejad, kes on 6 kuud pärast tööturuteenuse saamist hõives.

1.1.3 meetme nimetus

Tööturuteenused tagamaks paremaid võimalusi hõives osalemiseks.

1.1.4 meetme eesmärk

Suurendada teenustes osalejate tööalaseid võimalusi ja osalemist tööhõives.

1.2 TAT eesmärk

Suurendada tööturuteenust saavate isikute tööalaseid võimalusi ja tööhõives osalemist, sealhulgas:

- noorte töötuse ennetamine ja vähendamine ning noorte tööalase teadlikkuse tõstmine;
- vanaduspensioniealiste tööhõive suurendamine;
- inimeste valmisoleku tõstmine võtta vastu töökoht Eestis elukohast kaugemal;
- rahvusvahelise kaitse saajate tööhõive suurendamine.

1.2.1 TAT tulemus

TAT tulemusena on suurenenud noorte, vanaduspensioniealiste ja rahvusvahelise kaitse saajate töötamise võimalused ning inimeste valmisolek asuda tööle kodust kaugemal.

1.2.2 TAT vajalikkuse põhjendus

Eesti tööturul süveneb lähikümnenditel tööjõupuuduse probleem, kuna üha enam inimesi väljub vanuse tõttu hõivest. 2013. aastal oli 100 tööealise (15-64a) inimese kohta 27,2 eakat (65-aastased ja vanemad) ehk vanadussõltuvusmäär oli 27,2%¹ ning antud näitaja on aastatega püsivalt kasvanud. Eesti Statistikaameti rahvastikuprognoozi kohaselt väheneb seniste demograafiliste trendide jätkumisel

¹ Statistikaamet

Eesti rahvaarv keskmisel 4800 inimese võrra aastas. Pensioniealiste (65-aastased ja vanemad) osatähtsus rahvastikus tõuseb praeguselt tasemelt (2013. aastal) 18,0%-lt 2040. aastaks 27,6%-ni ning laste (alla 15-aastaste) osatähtsus rahvastikus väheneb (15,5%-lt 13,6%-ni). Kui 2013. aastal oli kahe töötaja kohta üks ülalpeetav, siis tulevikus (2040. aastal) saab olema kahe töötaja kohta kolm ülalpeetavat². Ülalpeetavate (laste ja vanaduspensioniealiste) osatähtsus rahvastikus kasvab tööealiste arvelt. Seega tööealise elanikkonna osatähtsuse vähenemine ning pensioniealiste osatähtsuse suurenemine rahvastikus toovad kaasa kulutuste kasvu pensioni- ja tervishoiusüsteemile ning hoolekandeteenustele, samuti väheneb maksu- ja tulubaas³.

Tööandjad on esile toonud, et märkimisväärne osa kogenud töötajatest jõuab järgneva 5–10 aastaga vanaduspensioniiikka, kvalifitseeritud töötajaid on vähe ning organisatsioonis puudub personalipoliitika järelkasvu loomiseks, et pensionile siirduvaid töötajaid asendada.⁴ Seega on elanikkonna vananemise ning tööealiste vähenemise taustal oluline kasutada võimalikult paljude inimeste, s.h. noorte ja vanemaealiste inimeste ning rahvusvahelise kaitse saajate tööturu potentsiaali, tõstes nende konkurentsivõimet ja toetades tööturul püsimist.

Majanduskriis aastatel 2008–2010 mõjutas enim madalama konkurentsivõimega sihtrühmi tööturul. Eesti tööjõu-uuringute andmetel on endiselt kõrge noorte (15-24-aastaste) töötuse määr (2013. aastal 18,7%) võrreldes kriisieelse tasemega (2008. aastal 12,0%). Noored, kellel on vähene või puuduv töökogemus, on tööturule sisenedes haavatavamad ja võivad tööhõive aeglase taastumise korral tööturult eemale jääda aastateks. 2013. aastal oli Statistikaameti tööjõu-uuringute andmetel noori töötuid kokku 11 400, neist mehi 5700 ja naisi samuti 5700. Töötuse määr oli noortel naistel kõrgem (19,7%) kui meestel (17,8%). Kõikidest noortest töötutest oli 59,6% tööd otsinud kauem kui kuus kuud.

Noorte töölesaamist raskendavad vähene kogemus ja erialaste oskuste puudumine. Põhihariduse või sellest madalama haridusega noorte seas oli töötuse määr 2013. aastal kõrgem kui kõrgharidusega noortel, vastavalt 22,7% ja 17,2%. Lisaks puudus 55%-l noortest töötutest kutse-, ameti- või erialaharidus ja 51%-l meestest ja 36%-l naistest varasem töökogemus.⁵ Seetõttu on oluline toetada madalama konkurentsivõimega noori tööturule sisenemisel ja seal toimetulemisel. Samal ajal on vaja noorte töötuse ennetamiseks tõsta noorte tööalast teadlikkust ning soodustada tööharjumuse ja -kõnetamise saamist juba õpingute ajal.

Võrreldes noortega ei mõjuta vanemaealiste konkurentsivõimet niivõrd majanduse tsüklilisus kui tervis. Vanemaealiste töötajate puudustena nimetavad tööandjad terviseprobleemide ja väiksema jõudluse kõrval vastuseisu uuendustele ja muudatustele ning vähest valmisolekut nendega oma töös kohaneda. Tööandjad toovad oma vastustes sagedamini esile selle, et vanemaealine töötajaskond on vähem innovaatiline, liialt mugav, et tööharjumusi muuta, vähem paindlik. Samas selgub uuringust, et eakate valmisolek töötamist jätkata on suur: 47% 50–74-aastastest töötavatest vanemaealistest ning 36% töötutest kaaluvad vanaduspensioniea saabudes töötamise jätkamist, vaid neljandik nii tööga hõivatuid kui töötuid plaanib tööl käimise lõpetada vanaduspensioniea saabudes.⁶

Vanaduspensioniealistele tööturuteenuste osutamine loob eeldused selleks, et inimesed jätkaksid töötamist ka vanaduspensioniea saabudes, mis omakorda aitab leevendada nii ees ootavat tööjõupuudust kui vanadussõltuvusmäära kasvust tulenevat survet sotsiaalsüsteemile.

² Statistikaameti rahvastikuproгноos 2014-2040

³ Marksoo, Ü. 2011. Vanemaealised Eesti tööturul. Sotsiaalministeeriumi toimetis nr 4/2011

⁴ TÜ RAKE, Vanemaealised tööturul, 2012, Sotsiaalministeerium

⁵ Statistikaamet, Eesti tööjõu-uuring, 2013

⁶ TÜ RAKE, Vanemaealised tööturul, 2012, Sotsiaalministeerium

Lisaks vanuselistele eripäradele piiravad olemasoleva tööjõu potentsiaali ja oskuste rakendamist töötamise regionaalsed takistused. Töötuse määr erineb maakonniti enam kui kolm korda, ulatudes 2013. aastal 5,3%-st (Hiiumaa maakond) 17,2%-ni (Võrumaa maakond). Regionaalne tööpuudus on eriti teravaks probleemiks Ida-Virumaal (15,0%) ja Kagu-Eesti maakondades. 2013. aastal oli Ida-Virumaal pikaajalise töötuse määr mitte-eestlastel 9,6% ning eestlastel 9,7%⁷. Samuti erinevad hõive näitajad piirkonniti. 2013. aastal oli Statistikaameti andmetel hõivemäär 20–64-aastaste seas suurim Harjumaal 79,4% (sh Tallinnas 76,2%) ja Järvamaal 77% ning kõige madalam Võrumaal (60%). Umbes 51% Eestis hõivatutest töötavad Põhja-Eesti regioonis (Harjumaal, sh Tallinnas). Elukohast erinevas maakonnas töötas kokku ligikaudu 20% hõivatutest⁸. Töötuse vähendamiseks ning tööhõive suurendamiseks maapiirkondades on vaja edendada pendelrännet ning soodustada tööl käimist elukohast kaugemal.

Tööjõu siseriikliku mobiilsuse uuringus⁹ tuuakse välja, et nii linnadevaheline kui linna- ja maapiirkondade vaheline pendelränne vähendab tööpuudust maal ning ühtlustab palgatasu, vähendades niimoodi erinevusi linnas ja maal elavate inimeste elatusasemes. Erinevalt migratsioonist ei soodusta pendelränne maapiirkondade tühjenemist. Uuringust selgus, et töökoha valikul on selle kaugus elukohast Eesti inimeste jaoks oluline (46% peab seda väga oluliseks ja 36% pigem oluliseks) ning peamiseks probleemiks inimestele on kaugema töökoha vastu võtmisega seotud suured kulutused. Ligi 61% inimestest, kes arvavad, et mõni toetusmeede võiks neid mõjutada kaugemal asuvat töökohta vastu võtma, pakuvad selleks toetusmeetmeks transpordikulude hüvitamist. Seejuures hindasid töötud toetusmeetmete mõju kaugemal asuva töökoha vastu võtmisele kõrgemalt kui muud rühmad. Kõige vajalikumaks meetmeks hinnati ühistranspordipiletite kulu hüvitamist pikema aja vältel. Samuti selgub uuringust, et maksimaalselt kuue kuu jooksul makstav transporditoetus motiveeriks 36% töötutest kodust kaugemale tööle asuma.

Rahvusvahelise kaitse saajad on tööturul vähem konkurentsivõimeline sihtrühm, kes vajab tööle saamiseks täiendavat tuge. Sihtrühmal on mitmeid takistusi tööturule sisenemisel: sihtkohariigi keeleoskuse puudumine, hariduse ja kvalifikatsiooni puudumine või selle mittevastavus elukohariigi nõuetele või raskused selle tõendamisel. Samuti mõjutavad rahvusvahelise kaitse saaja töövalmidust läbielatud traumad ning töö saamise võimalusi ühiskonna ja tööandjate hoiakud sisserändajate suhtes. Senisele ELi kogemusele tuginedes läheb keskmiselt kuni 5 aastat aega, et lõimida tööturule 27% kaitse saanutest, 5–9 aasta jooksul leiab töö 39%. Kuni 14 aasta jooksul leiab töö 56% kaitse saanutest ning pärast 20 aastat võrdsustub nende hõive üldise hõivemääraga¹⁰.

Eestis on peamiseks väljakutseteks töö leidmisel osutunud kaitse saanute ebapiisav eesti keele oskus, kohaliku töökultuuri ja eluoluga kohanemine ning tööharjumuse tekitamine või taastamine, aga ka tööandjate madal valmisolek sihtrühma värvata.

TAT tegevused toetavad kõrgema tööhõive saavutamist. Arvestades noorte kõrgemat töötust ja vanemaealiste inimeste ning rahvusvahelise kaitse saajate hõivepotentsiaali, on tegevusteks valitud noorte, pensioniealiste ja rahvusvahelise kaitse saajate töötamise võimaluste suurendamine. Sellele lisaks soodustatakse inimeste valmisolekut vastu võtta töökoht elukohast kaugemal ning seeläbi toetatakse regionaalset tööpuuduse vähendamist.

7 Statistikaamet, Eesti tööjõu-uuringud

8 Töövaldkonna areng 2013, Sotsiaalministeeriumi toimetis nr 4/2014

9 TÜ RAKE, Tööjõu siseriikliku mobiilsuse uuring, 2011

10 Rahvusvahelise või humanitaarkaitse saajate lõimumine tööturule: poliitika ja head tavad. Koost. Euroopa rändevõrgustik (2016)

1.2.3 Eelarve

		Summa	Osakaal
1	ESF toetus	20 924 343	85%
2	Riiklik kaasfinantseering	3 692 534	15%
3	Omafinantseering	0	0%
4	TAT eelarve kokku	24 616 877	100%

2. Tegevuste kirjeldus tulemuste saavutamiseks

2.1. Noorte töötuse ennetamine ja vähendamine

2.1.1. Tööturгу tutvustavad töötoad ja mobiilne nõustamine

Töötubade läbiviimise eesmärk on ennetada noorte töötust ning tõsta noorte tööalast teadlikkust. Kooliealistele noortele (sh erivajadusega noortele) suunatud töötubades tutvustatakse tööturu ja tööeluga seonduvaid teemasid ning Eesti Töötukassa (edaspidi *Töötukassa*) teenuseid.

TAT raames viiakse läbi ka mobiilset nõustamist (nt koostöös avatud noortekeskuste ja kohalike omavalitsustega), mille sisuks on noorte tööotsingute alane teavitamine ja nõustamine, neile tööturu olukorra, kohalike tööandjate võimaluste ja Töötukassa töölesaamist toetavate teenuste tutvustamine. Mobiilse nõustamise käigus võib vajadusel korraldada osalejatele individuaalset või grupinõustamist (nt karjäärinõustamine) ning kaasata noorte teavitamisel ja nõustamisel teisi spetsialiste, kohaliku omavalitsuse esindajaid, tööandjaid jt. Mobiilset nõustamist viiakse läbi osalejate elukoha lähedal erinevates kohtades üle Eesti, eelkõige piirkondades, kus on suur töötute osakaal või ligipääs informatsioonile on asukoha tõttu piiratud.

Lisaks on kavas vahendada töövarjuks olemise võimalusi töötuna Töötukassas arvele võetud (edaspidi *arvele võetud*) noortele ning osaleda noortemessidel.

Noorte teavitamiseks ja nõustamiseks töötatakse välja vajalikud materjalid.

2.1.1.1. sihtgrupp

Tööturгу tutvustavate töötubade sihtrühmaks on 8.-12. klasside õpilased ja mobiilse nõustamise sihtrühmaks on noored (16–30a) töötusijad.

2.1.1.2. tegevuse üldajaraam

01.11.2014–31.12.2020

2.1.2. Minu esimene töökoht

Teenuse „Minu esimene töökoht“ eesmärk on soodustada noorte töölevõtmist ja seeläbi vähendada noorte töötust. Teenus toetab tööandjat, kes võtab tööle 17-29-aastase noore,

- kes on olnud töötuna arvel järjest vähemalt neli kuud ega ole leidnud tööd ning
- kellel puudub erialane haridus (neil on alg-, põhi- või üldkeskharidus) ja
- kellel ei ole töökogemust või see on lühiajaline (on viimase 3 aasta jooksul töötanud vähem kui aasta või on kokku töötanud vähem kui 2 aastat). Töökogemusena ei arvestata lapsehoolduspuhkusel ning aja- ja asendusteenistuses viibitud aega.

Tööandjale hüvitatakse palgatoetuse maksmisega osaliselt noore töötaja palgakulud esimesel tööaastal. Lisaks hüvitatakse tööandjale vajadusel noore töötaja tööalase koolituse kulu kahe esimese tööaasta jooksul, et soodustada noore oskuste arendamist ning tõsta tema konkurentsivõimet tööturul. [Kehtib kuni 31.08.2017]

2.1.2. Minu esimene töökoht

Teenuse „Minu esimene töökoht“ eesmärk on soodustada noorte töölevõtmist ja seeläbi vähendada noorte töötust. Teenus toetab tööandjat, kes võtab tööle noore,

- kes on 16-29-aastane (16-aastaselt peab olema omandatud põhiharidus) ning
- kes on töötuna registreeritud ja ei ole viimase kolme kuu jooksul olnud tööga hõivatud või on kokku vähem kui 30 päeva olnud ajutiselt hõivatud tööturuteenuste ja –toetuste seaduse § 6 lõike 5 punktides 3-5 nimetatud tegevustega ning
- kellel ei ole töökogemust või see on lühiajaline (on viimase 3 aasta jooksul töötanud vähem kui aasta või on kokku töötanud vähem kui 2 aastat)¹¹. Töökogemusena ei arvestata lapsehoolduspuhkusel ning aja- ja asendusteenistuses viibitud aega.

„Minu esimese töökoha“ teenust osutatakse tööandjale, kes sõlmib noorega tähtajatu või vähemalt üheaastase tähtajalise töölepingu. Tööandjale hüvitatakse palgatoetuse maksmisega osaliselt noore töötaja palgakulud ning vajadusel noore töötaja tööalase koolituse kulu, et soodustada noore oskuste arendamist ning tõsta tema konkurentsivõimet tööturul.

[Kehtib alates 01.09.2017]

2.1.2.1. sihtgrupp

Noored (17–29a) arvele võetud töötud

[Kehtib kuni 31.08.2017]

2.1.2.1. sihtgrupp

Noored (16–29a) arvele võetud töötud

[Kehtib alates 01.09.2017]

2.1.2.2. tegevuse üldajaraam

01.11.2014 – 31.12.2020

2.1.3 Alaealise töötamise toetus

Toetuse eesmärk on suurendada alaealiste töötamise võimalusi, et soodustada tööharjumuse ja töökogemuse saamist. Toetust makstakse tööandjale, kes pakub tööd 13–16-aastasele noorele, tagasiulatuvalt kalendriaasta I kvartalis eelmise kalendriaasta eest, 2017. aasta puhul perioodi 01.06.-31.12.2017 eest. Toetust makstakse, kui tööandja on eelmise kalendriaasta aasta jooksul tasunud 13–16-aastastele töötajatele brutotöötasudena kokku vähemalt 1000 eurot, 2017. aastal perioodil 01.06.-31.12.2017 brutotöötasuna vähemalt 583 eurot.

2.1.3.1 sihtgrupp

¹¹ Täidetud peab olema üks või teine tingimus (nt kui noorel on töökogemust 3 aastat, aga on viimase 3 aasta jooksul töötanud vähem kui aasta ning on täidetud muud kriteeriumid, siis tal on võimalik teenusel osaleda).

13–16-aastased noored

2.1.3.2 tegevuse üldajaraam

01.06.2017 – 31.12.2020

2.2. Vanaduspensioniealiste töölesaamise toetamine

Eesmärgiga suurendada vanaduspensionieas inimeste tööhõives osalemist osutatakse töölesaamist toetavaid tööturuteenuseid ka inimestele, kes

- on vanaduspensionieas (on jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka),
- ei tööta (ei ole hõivatud tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lg 5 punktides 3-5¹ nimetatud tegevustega) ja
- otsivad tööd (on arvele võetud töötajana).

Sihtgrupile osutatakse järgmisi tööturuteenuseid:

- 1) tööturukoolitus;
- 2) kvalifikatsiooni saamise toetamine;
- 3) tööpraktika;
- 4) ettevõtluse alustamise toetus;
- 5) ettevõtluse toetamine (ettevõtte tegevusvaldkonnaga seotud koolituskulu, individuaalse nõustamise ja mentorluse kulu hüvitamine ning mentorklubis osalemise võimaldamine);
- 6) tööruumide ja -vahendite kohandamine;
- 7) tööks vajaliku tehnilise abivahendi tasuta kasutada andmine.

Vanaduspensionieas isikule, kes on töötajana arveloleku ajal suunatud punktides 1-3 nimetatud tööturuteenustele, jätkatakse tööturuteenuste osutamist ka pärast töötajana arveloleku lõpetamist või tööle asumist tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 6 lg 5 punktide 3-5¹ tähenduses.

2.2.1 sihtgrupp

Vanaduspensioniealised (on jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduse §-s 7 sätestatud vanaduspensioniiikka) arvele võetud töötajad, kes ei tööta.

2.2.2 tegevuse üldajaraam

01.11.2014–31.12.2020

2.3. Regionaalse tööjõu pakkumise suurendamine

Eesmärgiga soodustada tööd otsivate inimeste suuremat liikuvust ja tõsta nende valmisolekut vastu võtta elukohast kaugemal asuv töökoht ning seeläbi lühendada töötuse kestust, toetatakse Eesti piires tööle asumist elukohast kaugemal, makstes sõidukulude hüvitamiseks mobiilsustoetust.

Mobiilsustoetust makstakse inimesele, kes on olnud töötuna arvel järjest vähemalt kuus kuud ega ole leidnud sobivat tööd elukoha lähedal, kui ta asub tööle töölepingu alusel või avalikku teenistusse oma elukohast vähemalt 30 kilomeetri kaugusele.

Mobiilsustoetuse maksmist piloteeritakse perioodil 2016–2018.

2.3.1 sihtgrupp

Arvele võetud töötud

2.3.2 tegevuse üldajaraam

01.11.2014–31.12.2018

2.4. Minu esimene töökoht Eestis

Teenuse eesmärk on suurendada rahvusvahelise kaitse saajate tööhöives osalemist ja aidata kaasa nende lõimumisele Eesti ühiskonda. Tööandjale makstakse rahvusvahelise kaitse saaja tähtjatu või vähemalt kuuekuulise tähtjaga töölepinguga tööle rakendamisel palgatoetust. Rahvusvahelise kaitse saaja tööellu sisseelamise ja tööl püsimise toetamiseks rahvusvahelise kaitse saajale vajadusel osutatud tööalase mentorluse tasu ning hüvitatakse Töötukassaga eelneval kokkuleppel rahvusvahelise kaitse saajast töötaja kvalifikatsiooni saamise, eesti keele koolituse ja töötamisega seotud tõlketeenuse kulu.

Palgatoetuse ning eesti keele koolituse, kvalifikatsiooni saamise toetamise ja tõlkekulude hüvitamise teenust osutatakse alates 01.09.2017. Tööalase mentorluse tasu hakatakse maksma alates 01.01.2018.

2.4.1 sihtgrupp

Töötuna arvele võetud ja töötavad rahvusvahelise kaitse saajad.

2.4.2 tegevuse üldajaraam

01.09.2017–31.12.2020

3. Näitajad

Näitaja	Näitaja nimetus (viide TAT punktile, missugusest tegevusest kujuneb)	Alg-tase	Sihttase (2018)	Sihttase (2023)	Selgitus
Rakenduskava väljundnäitaja (TAT tulemus-näitaja)	Aktiivseid tööturuteenu-seid saanud osalejate arv	0	6964 (meetmes kokku 7685)	11330 (meetmes kokku 17 640)	Tegevuste 2.1.2, 2.1.3, 2.2, 2.3 ja 2.4 näitaja Näitaja sihttaseme saavutamisse panustavad käesolev TAT ja avatud taotlusvooru projektid
TAT spetsiifiline väljundnäitaja	Tegevus 2.1.1 Tööturgu tutvustavad töötoad ja mobiilne nõustamine				
Väljundnäitaja	Töötubade ja mobiilsete	0	6534	10098	Panustab kaudselt rakenduskava

	nõustamiste arv				väljundnäitajasse
TAT spetsiifiline väljundnäitaja	Tegevus 2.1.2 Minu esimene töökoht				
Väljundnäitaja	Aktiivseid tööturuteenusid saanud osalejate arv	0	1075	2960	Panustab otseselt rakenduskava väljundnäitajasse
Tulemusnäitaja	Osalejad, kes 6 kuud pärast tööturuteenuste saamist on hõives	0	70%	70%	Panustab otseselt rakenduskava tulemusnäitajasse
TAT spetsiifilised väljundnäitajad	Tegevus 2.1.3 Alaealise töötamise toetus				
Väljundnäitaja	Aktiivseid tööturuteenusid saanud osalejate arv	0	3508	5697	Panustab otseselt rakenduskava väljundnäitajasse
Tulemusnäitaja	Osalejad, kes 6 kuud pärast tööturuteenuste saamist on hõives	0	0%	0%	Sihttase on 0, sest tegevuse eesmärk on, et noored saaksid töökogemuse, kuid osaleksid hariduse omandamisel
TAT spetsiifilised väljund- ja tulemusnäitajad	Tegevus 2.2 Vanaduspensioniealiste töölesaamise toetamine				
Väljundnäitaja	Aktiivseid tööturuteenusid saanud osalejate arv	0	372	560	Panustab otseselt rakenduskava väljundnäitajasse
Tulemusnäitaja	Osalejad, kes 6 kuud pärast tööturuteenuste saamist on hõives	0	20%	20%	Panustab otseselt rakenduskava tulemusnäitajasse
TAT spetsiifilised väljund- ja tulemusnäitajad	Tegevus 2.3 Regionaalse tööjõu pakkumise suurendamine				
Väljundnäitaja	Aktiivseid tööturuteenusid saanud osalejate arv	0	1934	1934	Panustab otseselt rakenduskava väljundnäitajasse
Tulemusnäitaja	Osalejad, kes 6 kuud pärast tööturuteenuste saamist on hõives	0	50%	50%	Panustab otseselt rakenduskava tulemusnäitajasse

TAT spetsiifilised väljund- ja tulemusnäitajad	Tegevus 2.4 Minu esimene töökoht Eestis				
Väljundnäitaja	Aktiivseid tööturuteenusid saanud osalejate arv	0	75	179	Panustab otseselt rakenduskava väljundnäitajasse
Tulemusnäitaja	Tegevuses osalenud töötutest on 6 kuud pärast tegevuse lõppu hõives	0	60%	60%	Panustab otseselt rakenduskava tulemusnäitajasse

4. TAT mõju läbivatele teemadele.

TAT mõjutab (märkida ristiga, nii „jah“ kui „ei“ vastuse korral tuleb selgituses vastust argumenteeritult põhjendada):

Regionaalareng jah ei

TAT tegevused mõjutavad regionaalarengut, toetades kõigi Eesti piirkondade kestlikku ja ühtlast arengut. Planeeritavate tegevuste mõjul suureneb inimeste mobiilsus ning võimalike töökohtade arv. Nii paranevad inimeste väljavaated tööd leida ning endale toimetulek kindlustada. Meetme tegevused toetavad kaudset ka eri piirkondade majandusliku konkurentsivõime kestlikkust.

Keskkonnahoid ja kliima jah ei

TAT tegevuste elluviimisega ei kaasne otsest muutust ega ka negatiivset mõju keskkonnahoiu ja kliima eesmärgile. Hinnang põhineb perioodi 2014–2020 Euroopa Liidu vahendite kasutamise partnerlusleppe ja ühtekuuluvuspoliitika fondide rakenduskava keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandel.

Infoühiskond jah ei

TAT aitab kaasa IKT kasutuselevõtu eelduste edendamisele, täpsemalt interneti- ja arvutikasutusoskuste paranemine elanikkonnas. TAT raames võimaldatakse tööturukoolitust pensioniealistele inimestele ja toetatakse tööandjat noore töötaja tööalase koolituse kulude hüvitamisel. Käesolevas TATis ei ole välistatud erialased koolitused, kus erialaste oskuste omandamise raames omandatakse ka interneti- ja arvutikasutusoskusi.

Riigivalitsemise jah ei

TAT tegevused ei oma olulist mõju tõhusa riigivalitsemise edendamise eesmärgile. TAT ettevalmistamisel on lähtunud ühtse riigivalitsemise põhimõttest, väljatöötatud tegevused ise ei mõjuta oluliselt riigivalitsemise tõhusust.

Võrdsed võimalused¹²

Sooline võrdsus (kas TAT lõpptulemus mõjutab meeste ja naiste olukorda ühiskonnas)¹³ jah ei

Alljärgnev osa täidetakse „jah“ vastuse korral

Programm sisaldab tegevusi, mis panustavad otseselt soolise võrdõiguslikkuse edendamisse

jah ei

Tegevuste kirjeldus: TAT panustab soolise võrdõiguslikkuse edendamisse läbi sooküsimuste lõimimise TATde ettevalmistamisse, rakendamisse ja seiresse.

jah ei

Selgitus, kuidas on TATs rakendatud sooküsimuste lõimimist: TAT-i raames pakutavad teenused on soostereotüüpidest vabad. Tegevuste kavandamisel ja elluviimisel võetakse arvesse meeste ja naiste erinevat olukorda, vajadusi ja huve. Koolitus- ja juhendmaterjalide, publikatsioonide jm koostamisel välditakse tekstides ja kuvandites eelarvamusi ja stereotüüpe kinnistavaid hoiakuid naiste ja meeste ning vähemusrühmade suhtes. Töötukassa teavitab tööandjaid naistele ja meestele võrdse ja võrdväärse töö eest võrdse tasu maksmise põhimõtetest. Tegevustega soodustatakse mittetraditsioonilisi erialavalikuid ja erialade tutvustamisel välditakse soostereotüüpe. Andmeid meetme tegevustes osalenute kohta kogutakse sugude ja vanuse lõikes.

Võrdne kohtlemine

jah ei

Selgitus (täidetakse eitava vastuse korral):

Alljärgnev osa täidetakse „jah“ vastuse korral

Kirjeldada, kuidas on TAT ettevalmistamise ja rakendamise ajal tagatud:

- a) erinevas vanuses inimeste võrdne kohtlemine – TATiga toetatakse pensioniealiste töölesaamist ja noorte konkurentsivõime tõusu tööturul. Regionaalse töajõu pakkumise tegevuse puhul on tagatud erinevas vanuses inimeste võrdne kohtlemine teenuse osutamisel, teenus on suunatud tööealistele inimestele.
- b) puudega inimeste võrdne kohtlemine – tegevuse noorte töötuse ennetamine ja vähendamine raames osutatakse mobiilset nõustamist arvesse võttes puudest tulenevaid erivajadusi. Nõustajaid koolitatakse erinevate puudeliikide kohta. Vanaduspensioniealistele töötajatele võimaldatakse tervislikust seisundist või puudest lähtuvalt tööruumide ja vahendite kohandamist ning töötamiseks vajaliku abivahendi andmist. Eesmärk on tagada, et kõik teenused ja info teenuste kohta on ligipääsetavad ka erivajadustega inimestele, sh tagatakse veebi sisu ligipääsetavuse nõuded (WCAG 2.0 AA).
- c) võrdne kohtlemine sõltumata inimese soost, rassist või rahvuslikust kuuluvusest; usutunnistusest või veendumusest või seksuaalsest sättumusest¹⁴ - TATi raames

¹² Euroopa parlamendi ja Nõukogu määrus (EL) nr 1303/2013 17. detsember 2013 artikkel 7. Meeste ja naiste võrdõiguslikkuse edendamine ja mittediskrimineerimine.

¹³ Soolise võrdsuse tagamine tähendab naiste ja meeste võrdseid õigusi, kohustusi, võimalusi ja vastutust kõikides eluvaldkondades. Kõik poliitika, mis lõpptulemusena mõjutavad inimeste olukorda ühiskonnas, mõjutavad sh ka naisi ja mehi.

¹⁴ Tegevuste kirjelduses tuua välja tunnus (sugu, rass/rahvus, usuline veendumus või seksuaalne sättumus)

osutatavad teenuseid osutatakse kõikidele mainitud gruppidele ja info teenustest on kättesaadav ka vene ja inglise keeles.

5. Seos prioriteetse suuna teiste meetmete, TATide ja avatud taotlusvoorudega

TAT tegevus 2.1. Noorte töötuse ennetamine ja vähendamine on seotud meetmega 2.7. Noorte tööhõivevalmiduse toetamine ning vaesuse mõju vähendamine noorsootöö teenuste kättesaadavuse kaudu. Oluline on, et meetmete rakendajate vahel toimiks tõhus koostöö ja infovahetus ning noored saaksid asjakohast infot neid abistavatest teenustest nii Töötukassa kaudu kui noorsootöötaja kaudu.

TAT tegevus 2.1.1 Tööturгу tutvustavad töötoad ja mobiilne nõustamine on seotud meetmega 1.1 Tugiteenuste arendamine eesmärgiga vähendada koolist lahkumist ning toetada noorte karjäärivalikuid, mille raames pakutakse noortele individuaalset karjäärinõustamist Rajaleidja keskuste vahendusel. Töötukassa käsitleb töötubades oma igapäevasele tööandjate ja tööotsijatega tegelemise kogemusele tuginedes näiteks tööturu trende ja suundumusi, tööandjate ootusi ja soovitusi noortele valikute tegemisel ja töö otsimisel, tutvustab Töötukassa teenuseid ning teavitab noori individuaalse karjäärinõustamise võimalusest Rajaleidja keskustes.

Regionaalse töjõupakkumise suurendamise tegevus on seotud prioriteetse suunaga 10. Jätkusuutlik transport, mille eesmärk on parandada ühendust lähemate sihtkohtadega ning arendada reisirongiliiklust. Ühistranspordi kättesaadavus, sh rongiliikluse parandamine ning hea toimivus toetab regionaalse töjõu pakkumist ning on eelduseks, et inimesed saaksid kodust kaugemal asuva töökoha vastu võtta.

TAT on seotud sama meetme raames läbi viidavate avatud taotlusvoorudega. ESF perioodi 2014–2020 avatud taotlusvoorud on suunatud madala kvalifikatsiooniga inimeste oskuste tõstmisele ja tööturult pikemat aega eemal olevate inimeste kaasamisele. Senisest enam pööratakse tähelepanu koostööprojektidele, kus üheks osapooliks on kohalik omavalitsus. Avatud taotlusvoorude projektides pakutavad tegevused on oluliseks täienduseks TAT tegevustele aitamaks tööturul nõrgemas positsioonis inimesi, kes pole Töötukassa vaateväljas ja kelle tööle aitamiseks osutatakse aktiveerivaid meetmeid.

6. Seos valdkondlike arengukavadega

1. Konkurentsivõime kava Eesti 2020:

- Töjõus osalemise määra suurendamine (vanusegrupp 15–64) 75%-ni
- Noorte (15–24) töötuse määra vähendamine 10%-ni

2. Noortevaldkonna arengukava 2014–2020: Noorte konkurentsivõime tõstmiseks tööturule sisenedes ja tööturul edukale toimetulemisele kaasaaitamiseks saab noortevaldkonna kaudu luua noorte võimekuse tõstmise põhisest arusaamast lähtudes võimalused töökogemuse omandamiseks, ülemineku(te) toetamiseks, tööelu paremaks tundmiseks ning selliste oskuste ja teadmiste omandamiseks, mis aitavad kaasa töö leidmisele ja tööturul kindlama seisu saavutamisele.

3. EL nõukogu noortegarantii soovitus¹⁵ kutsub liikmesriike üles tagama, et kuni 25-aastased noored saaksid hiljemalt nelja kuu möödudes töötuks jäämisest või formaalharidussüsteemist lahkumisest

¹⁵ <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:C:2013:120:0001:0006:et:PDF>

kvaliteetse töö-, haridustee jätkamise, õpipoisiõppe või praktikapakkumise. Käesoleva TAT tegevused 2.1 on osaks noortegarantii tegevustest Eestis.

4. Aktiivsena vananemise arengukava 2013-2020:

- Vanemaealiste tööalase konkurentsivõimelisuse toetamine
- Vanemaealiste tööjõu potentsiaali tõhusam kasutamine ning vanuseliste eelarvamuste ja diskrimineerimise vähendamine tööturul
- Vanemaealiste töötuse ja mitteaktiivsuse vähendamine

5. Eesti regionaalarengu strateegia 2020:

Toimepiirkondade terviklikkust ja konkurentsivõimet soosiv elu- ja ettevõtluskeskkond. Toimepiirkondade sisemine sidustamine töö ja teenuste paremaks kättesaadavuseks võimaldamaks kogu toimepiirkonna elanikel saada paremini osa toimepiirkondade eri kohtades pakutavatest võimalustest ja hüvedest. Eesti regionaalarengu strateegias püstitatud eesmärk toetab TAT tegevust "Regionaalse tööjõu pakkumise suurendamine". Hästi toimiv ühistranspordi korraldus on eelduseks, et inimesed saaksid vastu võtta töökoha, mis asub kodust kaugemal.

6. Transpordi arengukava 2014–2020:

Eesti transpordisüsteem võimaldab inimeste ja kaupade liikumist kättesaadaval, mugaval, kiirel, ohutul ja kestval moel. Transpordi arengukavas püstitatud eesmärk toetab TAT tegevust 2.3. *Regionaalse tööjõu pakkumise suurendamine*. Hästi toimiv ühistranspordi korraldus on eelduseks, et inimesed saaksid vastu võtta töökoha, mis asub kodust kaugemal.

7. Lõimuv Eesti 2020

Valdkondlik arengukava „Lõimuv Eesti 2020” (*lõimumiskava*) koondab Eesti lõimumispoliitika strateegilised eesmärgid ja nende saavutamise vahendid aastateks 2014–2020. Lõimumiskavas on märgitud, et lõimumisvaldkonna eesmärkide saavutamiseks on muuhulgas vaja toetada tööturul aktiivset osalust. TAT-i tegevused, eelkõige tegevus 2.1, 2.3 ja 2.4, aitavad kaasa lõimumiskava eesmärkide täitmisele ning on otseselt seotud lõimumiskava meetmega 6.1 (teisest rahvusest elanike tööhõivevõime tõstmine), toetades muuhulgas ka muust rahvusest inimeste tööle saamise võimalusi.

7. TAT rakendamine

7.1 Toetuse saaja kohustused

Toetuse saajale kohalduvad lisaks käesolevas TATis sätestatud perioodi 2014–2020 struktuuritoetuse seaduses (edaspidi struktuuritoetuse seadus) ja selle alusel kehtestatud õigusaktides toetuse saajale sätestatud kohustused. Ühtlasi on toetuse saaja kohustatud:

7.1.1 esitama RA-le TAT järgmis(t)e eelarveaasta(te) tegevuste detailse kirjelduse (lisa 1 vorm A) ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (lisa 1 vorm B) kinnitamiseks jooksva aasta 1. novembriks;

7.1.2 esitama punktis 7.1.1 nimetatud dokumendid peale nende kinnitamist 5 tööpäeva jooksul RÜ-le;

7.1.3 esitama RA nõudmisel TAT eelarve jagunemise aastate ja eelarveartiklite lõikes;

7.1.4 rakendama TAT vastavalt kinnitatud detailsele tegevuste kirjeldusele ja eelarvele;

7.1.5 esitama RA-le TAT eelarve täitmise aruande iga kuu 10. kuupäevaks eelmise kuu kohta RA poolt välja töötatud vormil;

7.1.6 esitama RÜ-le järgneva eelarveaasta väljamaksete prognoosi 10 tööpäeva jooksul peale lisa 1 vormi A ja vormi B kinnitamist. Esimese eelarveaasta väljamaksete prognoosi esitama 15 tööpäeva jooksul TAT kinnitamisest;

7.1.7 esitama korrigeeritud prognoosi järele jäänud eelarveaasta osas kui punktis 7.4 nimetatud maksetaotlus erineb rohkem kui ¼ võrra punktis 7.1.6 esitatud prognoosist.

7.2 Kulude abikõlblikkus

7.2.1 Kulu on abikõlblik, kui see on põhjendatud, tekib vastavalt Vabariigi Valitsuse 1. septembri 2014. a määruse nr 143 „Perioodi 2014–2020 struktuuritoetusest hüvitatavate kulude abikõlblikuks lugemise, toetuse maksmise ning finantskorrektsioonide tegemise tingimused ja kord“ (edaspidi *ühendmäärus*) § 2 lõigetele 3 ja 4 ning makstakse vastavalt lõikele 5 ning on kooskõlas Euroopa Liidu ja Eesti õigusega.

7.2.2 Abikõlblikeks kuludeks loetakse käesolevas TATis nimetatud tegevuste elluviimiseks vajalikud kulud, mis vastavad ühendmääruses ning käesolevas TATis sätestatud tingimustele.

7.2.3 TAT alusel osutatakse teenuseid ja makstakse toetusi tööturuteenuste ja -toetuste seaduses sätestatud põhimõtetele, tingimustele ja korras, kui TATis ei ole sätestatud teisiti.

7.2.4 Sealhulgas on abikõlblikud kulud:

7.2.4.1 tegevuse 2.1.2 sihtgruppi kuuluva noore töölevõtmisel tööturuteenuste ja -toetuste seaduse §-s 18 lõikes 4 nimetatud halduslepingu alusel tehtud kulud;

7.2.4.2 tegevuse 2.1.2 sihtgruppi kuuluva noore tähtajatu või vähemalt kaheaastase töölepinguga tööle võtmise korral tööandjale makstav palgatoetus. Palgatoetust makstakse 12 kuu eest isiku tööle asumisest arvates. Tähtajalise töösuhte korral makstakse palgatoetust töösuhte kestusest poole aja eest, kuid mitte kauem kui 12 kuu eest. Palgatoetuse suuruseks on 50% töötaja palgakulust, kuid mitte rohkem kui 50% palgatoetuse halduslepingus sätestatud töötaja ühe kuu eeldatavast töötasust ning mitte rohkem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kahekordne töötasu alammäär. Palgatoetust ei maksta pikema aja jooksul kui 24 kuud halduslepingu sõlmimisest arvates. Töötukassa nõuab palgatoetuse täies ulatuses tagasi, kui töösuhte lõpetatakse tööandja algatusel enne kahe aasta möödumist töölepingu sõlmimisest või vähemalt kaheaastase tähtajaga töösuhte lõpetatakse tööandja algatusel enne tähtaega, välja arvatud juhul, kui töötajaga on tööleping üles öeldud töölepingu seaduse § 88 lõike 1 alusel. [Kehtib kuni 31.08.2017.]

7.2.4.2 tegevuse 2.1.2 sihtgruppi kuuluva noore tähtajatu või vähemalt üheaastase töölepinguga tööle võtmise korral tööandjale makstav palgatoetus. Palgatoetust makstakse 12 kuu eest isiku tööle asumisest arvates. Tähtajalise töösuhte korral makstakse palgatoetust töösuhte kestusest poole aja eest, kuid mitte kauem kui 12 kuu eest. Palgatoetuse suuruseks on 50% töötaja palgakulust, kuid mitte rohkem kui 50% palgatoetuse halduslepingus sätestatud töötaja ühe kuu eeldatavast töötasust ning mitte rohkem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud kahekordne töötasu alammäär. Palgatoetust ei maksta pikema aja jooksul kui 24 kuud halduslepingu sõlmimisest arvates. Töötukassa nõuab palgatoetuse täies ulatuses tagasi, kui töösuhte lõpetatakse tööandja algatusel enne kahe aasta möödumist töölepingu sõlmimisest või vähemalt üheaastase tähtajaga töösuhte lõpetatakse tööandja algatusel enne tähtaega, välja arvatud juhul, kui töötajaga on tööleping üles öeldud töölepingu seaduse § 88 lõike 1 alusel. [Kehtib alates 1.09.2017.]

7.2.4.3 tegevuse 2.1.2 sihtgruppi kuuluva noore tööandjale hüvitatav tööalase koolituse kulu kuni 2500 eurot (koos käibemaksuga) ühe töötaja kohta kahe aasta jooksul töötaja tööleasumisest. Tähtajaliselt tööle võtmisel töösuhte tähtaja jooksul, kuid mitte kauem kui kahe aasta jooksul töötaja tööle asumisest. [Kehtib kuni 31.08.2017.]

7.2.4.3 tegevuse 2.1.2 sihtgruppi kuuluva noore tööandjale hüvitatav tööalase koolituse kulu kuni 2500 eurot (koos käibemaksuga) ühe töötaja kohta kahe aasta jooksul töötaja tööleasumisest. Tähtajaliselt tööle võtmisel töösuhte tähtaja jooksul, kuid mitte kauem kui kahe aasta jooksul töötaja tööle asumisest. [Kehtib alates 1.09.2017.]

7.2.4.3¹ tegevuse 2.1.3 sihtgruppi kuuluva noore töötamise eest tööandjale makstav alaealise töötamise toetus. Toetust makstakse eelmise kalendriaasta eest, 2017. aasta puhul perioodi 01.06-31.12.2017 eest. Toetuse suuruseks on iga 13-16-aastase töötaja eest 30% tema brutotöötasust eelmisel kalendriaastal. Toetust makstakse nii töölepingu kui muu võlaõigusliku (nt käsundus-, töövõtuleping) lepingu alusel töötanud alaealise eest Maksu- ja Tolliametile deklareeritud ja töötuskindlustuse andmekogusse kantud tasude, millelt on kinni peetud töötuskindlustusmaksed, alusel kalendrikuude eest, mil alaealisele on välja makstud tasusid.

7.2.4.4 tegevuse 2.2 sihtgruppi kuuluvale vanaduspensioniealisele isikule tööturuteenuste ja –toetuste seaduse §-s 13, 15, 19, 20 ja 21 nimetatud ja tingimustel tehtud kulud.

7.2.4.5 tegevuse 2.2 sihtgruppi kuuluvale vanaduspensioniealisele isikule koolituskaardi alusel võimaldatava koolituse või koolituste kulu kuni 2500 eurot (koos käibemaksuga) ühe isiku kohta kahe aasta jooksul.

7.2.4.6 tegevuse 2.2 sihtgruppi kuuluva vanaduspensioniealise eest makstav kutse- või pädevustunnistuse ja mootorsõidukijuhi juhtimise õigust tõendava dokumendi saamisega seotud kulu ja riigilõivu kulu.

7.2.4.7 tegevuse 2.2 sihtgruppi kuuluvale vanaduspensioniealisele makstav ettevõtluse alustamise toetus kuni 4474 eurot, välja arvatud maa ja kinnisvara ostuks.

7.2.4.8 TAT alusel ettevõtluse alustamise toetust saanud tegutsevatele ettevõtjale hüvitatav koolituskulu kuni 959 eurot (koos käibemaksuga), individuaalse nõustamise kulu kuni 150 (koos käibemaksuga) eurot ja mentorluse kulu kuni 959 eurot (koos käibemaksuga).

7.2.4.9 tegevuse 2.3 sihtgruppi kuuluvale isikule makstav mobiilsustoetus tööturuteenuste ja –toetuste seaduse § 37 lõike 5 alusel kehtestatud määras, kuid mitte rohkem kui 200 eurot kuus (koos toetuselt kinnipeetava tulumaksuga). Mobiilsustoetust makstakse isikule, kes on olnud töötuna arvel järjest vähemalt kuus kuud ega ole leidnud sobivat tööd elukoha lähedal, kui ta asub tööle töölepingu alusel või avalikku teenistusse oma elukohast vähemalt 30 kilomeetri kaugusele. Mobiilsustoetust makstakse esimesel neljal töötamise kuul alates töölepingu alusel tööle asumisest või avalikku teenistusse asumisest. Tähtajalise töölepingu alusel või tähtajaliselt avalikku teenistusse võtmise korral, mille kestus on vähemalt kuus kuud, makstakse mobiilsustoetust töölepingu või teenistustähtaja kestusest poole aja eest, kuid mitte kauem kui nelja kuu eest alates töölepingu alusel tööle asumisest või avalikku teenistusse asumisest. Mobiilsustoetust makstakse iga tööl käidud päeva eest töökoha ja isiku tegeliku elukoha lühima kahekordse vahemaa alusel. Mobiilsustoetust ei maksta Tallinna linnapiirkonna¹⁶ elanikele antud piirkonnas tööle sõitmiseks. Mobiilsustoetust ei maksta isikule samaaegselt töölesõidu toetusega sotsiaalkaitseministri ning tervise- ja tööministri 27.03.2015 käskkirjaga nr 57 kinnitatud toetuse andmise tingimuste „Tööturuteenuste osutamine töövõimereformi sihtrühmale“ alusel.

7.2.4.10 tegevuse 2.4 sihtgruppi kuuluva rahvusvahelise kaitse saaja tähtajatu või vähemalt kuuekuulise töölepinguga tööle võtmise korral tööandjale makstav palgatoetus. Palgatoetust makstakse 12 kuu eest isiku tööle asumisest arvates. Tähtajalise töösuhte korral makstakse palgatoetust töösuhte kestusest poole aja eest, kuid mitte kauem kui 12 kuu eest. Palgatoetuse suuruseks on 50% töötaja palgakulust, kuid mitte rohkem kui 50% palgatoetuse halduslepingus sätestatud töötaja ühe kuu eeldatavast töötasust ning mitte rohkem kui töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu alammäär. Palgatoetust ei maksta pikema aja jooksul kui 24 kuud halduslepingu sõlmimisest arvates. Töötukassa nõuab palgatoetuse täies ulatuses tagasi, kui töösuhte lõpetatakse tööandja algatusel enne ühe aasta möödumist töölepingu sõlmimisest või alla aastase tähtajaga töösuhte lõpetatakse tööandja

¹⁶ Tallinna linnapiirkond hõlmab järgnevaid omavalitsusi: Tallinna linn, Harku vald, Saue vald, Saue linn, Saku vald, Kiili vald, Rae vald, Jõelähtme vald, Maardu linn, Viimsi vald. Alus: <https://www.riigiteataja.ee/akt/106032015030>.

algatusel enne tähtaega, välja arvatud juhul, kui töötajaga on tööleping üles öeldud töölepingu seaduse § 88 lõike 1 alusel.

7.2.4.11 tegevuse 2.4 sihtgruppi kuuluva rahvusvahelise kaitse saaja tööellu sisseelamise ja tööl püsimise toetamiseks tööandjale makstav tööalase mentorluse tasu tööturuteenuste ja -toetuste seaduse § 15 lõikes 6 sätestatud määrades kuni nelja kuu jooksul rahvusvahelise kaitse saaja tööle asumisest selle tööandja juures. Tööalase mentorluse tasu võib rahvusvahelise kaitse saaja eest maksta viie aasta jooksul esmakordsest Eesti elamisloa saamisest rahvusvahelise kaitse saajana või Eestis töötamist lubava rahvusvahelise kaitse taotleja tunnistuse saamisest.

7.2.4.12 tegevuse 2.4 sihtgruppi kuuluva rahvusvahelise kaitse saaja tööellu sisseelamise ja tööl püsimise toetamiseks töötaja kvalifikatsiooni saamise ja eesti keele koolituse kulu ning töötamisega seotud tõlketeenusega seotud kulude hüvitamine kokku mitte rohkem kui 2500 euro ulatuses isiku kohta viie aasta jooksul esmakordsest Eesti elamisloa saamisest rahvusvahelise kaitse saajana või Eestis töötamist lubava rahvusvahelise kaitse taotleja tunnistuse saamisest.

7.2.5 Lisaks ühendmääruse §-s 4 nimetatud kuludele on TAT raames mitteabikõlblikud järgmised kulud:

7.2.5.1 päevaraha ja mootorsõiduki kasutamise kulu osas, mis ületab vastavates õigusaktides kehtestatud maksustamisele mittekuuluvat piirmäära;

7.2.5.2 hoonestatud ja hoonestamata maa, kinnisvara ja mootorsõiduki ost.

7.3 Riigiabi ja vähese tähtsusega abi

7.3.1 TAT punktis 2.1.2 sätestatud palgatoetus ja tööandjale koolituskulu hüvitamine, punktis 2.1.3 sätestatud alaealise töötamise toetus (jõustub 1.06.2017), punktis 2.2 nimetatud ettevõtluse alustamise toetuse, ettevõtluse toetamise ning tööruumide ja -vahendite kohandamine ning punktis 2.4 sätestatud palgatoetus (jõustub 01.09.2017), tööalase mentorluse tasu (jõustub 01.01.2018) ning eesti keele koolituse (jõustub 01.09.2017), kvalifikatsiooni saamise ja töötamisega seotud tõlketeenuse kulu hüvitamine (jõustuvad 1.09.2017) on vähese tähtsusega abi, mida antakse kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 1407/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes (ELT L 352, 24.12.2013, lk 1–8), komisjoni määrusega (EL) nr 1408/2013, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes põllumajandussektoris (ELT L 352, 24.12.2013, lk 9–17), ning komisjoni määrusega (EL) nr 717/2014, milles käsitletakse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamist vähese tähtsusega abi suhtes kalandus- ja vesiviljelussektoris (ELT L 190, 28.06.2014, lk 45-54).

7.3.2 TAT punktis 2.1.2 sätestatud palgatoetus, punktis 2.1.3 sätestatud alaealise töötamise toetus (jõustub 1.06.2017), punktis 2.2 nimetatud tööruumide ja -vahendite kohandamise teenus ning punktis 2.4 sätestatud palgatoetus (jõustub 1.09.2017) on riigiabi, mida antakse kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014 ELi aluslepingu artiklite 107 ja 108 kohaldamise kohta, millega teatavat liiki abi tunnistatakse siseturuga kokkusobivaks (ELT L 187, 26.06.2014, lk 1-78). Nimetatud teenuste osutamine on riigiabi, mida antakse kooskõlas komisjoni määrusega (EL) nr 651/2014 juhul, kui punktis 7.3.1 nimetatud komisjoni määrustes sätestatud vähese tähtsusega abi ülemmäär on täitunud ning isik, kelle tööle rakendamise või töö jätkamise toetamiseks abi antakse, vastab TAT punktides 2.1.2, 2.1.3 ja 2.4 sätestatud teenuse osutamisel komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punktis 4 sätestatule ning TAT punktis 2.2 sätestatud teenuse osutamisel komisjoni määruse (EL) nr 651/2014 artikli 2 punktis 3 sätestatule.

7.3.3 Vähese tähtsusega abi ja riigiabi ei anta ettevõtjale, kellele Euroopa Komisjoni eelneva otsuse alusel, millega abi on tunnistatud ebaseaduslikuks ja ühisturuga kokkusobimatuks, on esitatud seni täitmata korraldus abi tagasimaksmiseks.

7.4 Toetuse maksmine

7.4.1. Toetuse maksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 28–30 ja selle alusel kehtestatud õigusaktidele.

7.4.2 Toetust makstakse ühendmääruse § 14 lõike 1 ja § 18 lõike 1 ja lõike 2 alusel.

7.4.3 Enne esimese maksetaotluse esitamist peab toetuse saaja esitama RÜ-le:

7.4.3.1 väljavõtte oma raamatupidamise sise-eeskirjast, milles on kirjeldatud, kuidas TAT kulusid ja tasumist eristatakse raamatupidamises muudest TAT rakendaja kuludest;

7.4.3.2 koopia hankekorrast;

7.4.3.3 lühikirjelduse TAT rakendamisega seotud dokumentide algatamise, viseerimise ja kinnitamise kohta ning vajadusel allkirjaõigusliku isiku poolt edasivolitatud õiguste korral vastavad volituste koopiad.

7.4.4 Punktis 7.4.3 nimetatud dokumente ei pea esitama kui toetuse saaja on varasemate TAT rakendamisel nimetatud dokumendid esitanud ja neid ei ole enne uue TAT rakendamist muudetud. Toetuse saaja esitab RÜ-le sellekohase kirjaliku kinnituse.

7.4.5 Maksetaotlusi võib esitada mitte harvem kui kord kvartalis ja mitte tihedamini kui kord kuus.

7.4.6 Toetus makstakse toetuse saajale välja struktuuritoetuse seaduse § 29 lõike 8 alusel kehtestatud korras rakendusüksusele esitatud maksetaotluse alusel struktuuritoetuse registri kaudu registris oleval vormil. Esimesele maksetaotlusele lisatakse kõik konkreetse taotluse aluseks olevate kuludokumentide koopiad. Kui esimene taotlus on ettemaksetaotlus, siis lisatakse esimese ettemakse kasutamise aruandega kõik konkreetse ettemakse kasutamise aruande aluseks olevate kuludokumentide ja tasumist tõendavate dokumentide koopiad.

7.4.7 Toetus makstakse välja vastavalt TATis nimetatud toetuse osakaalule abikõlblikest kuludest ja mitte rohkem, kui määratud toetuse summa.

7.4.8 RÜ-l on õigus peatada maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande menetlemine osaliselt või täielikult, kui:

7.4.8.1 maksetaotluses või ettemakse kasutamise aruandes esineb puudusi;

7.4.8.2 toetuse kasutamisega seotud kohustus on täitmata;

7.4.8.3 kulu abikõlblikkus ei ole üheselt selge;

7.4.8.4 ilmnenu asjaolude põhjal on kahtlus, et toetuse saaja ei suuda viia ettenähtud ajaks TAT ellu või saavutada kavandatud tulemust;

7.4.8.5 maksetaotlusega taotletavat toetuse summat on võimalik struktuuritoetuse seaduse § 48 lõike 3 kohaselt tasaarveldada struktuuritoetuse seaduse § 30 lõigete 5 ja 6 alusel väljamaksmisele mittekuuluva või finantskorrektsiooni otsuse kavandis nimetatud tagasimaksmisele kuuluva toetusega.

7.4.9 Kui maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande kontrollimisel ilmneb, et toetuse saajal on täitmata maksetaotluses nimetatud kuluga seotud kohustus või nõue või maksetaotluses esineb puudus, mida on võimalik kõrvaldada rakendusüksuse määratud tähtaja jooksul, siis võib rakendusüksus määrata kohustuse ja nõude täitmiseks ning puuduse kõrvaldamiseks uue tähtaja. Kui puudus kõrvaldatakse või kohustus või nõue täidetakse määratud tähtaja jooksul, loetakse, et maksetaotlus või ettemakse kasutamise aruanne on esitatud puudusteta ja kohustus või nõue on täidetud

7.4.10 Korraldusasutus võib kontrollida kulude abikõlblikkust, sealjuures kulu abikõlblikuks lugemise aluseks olevat teavet, dokumente ja muid tõendeid. Korraldusasutus võib kohustada rakendusüksust

peatama maksetaotluse või ettemakse kasutamise aruande menetluse osaliselt või täielikult struktuuritoetuse § 30 lõikes 4 nimetatud juhtudel.

7.4.11 Korraldusasutus keelab rakendusüksusel toetuse väljamaksmise või ettemakse kasutamise aruandes nimetatud kulu abikõlblikuks arvamise, kui kulu ei ole abikõlblik. Korraldusasutus võib keelata toetuse maksmise struktuuritoetuse seaduse § 30 lõikes 6 nimetatud juhtudel.

7.4.12 Viimane maksetaotlus esitatakse hiljemalt koos TAT lõpparuandega. Kui toetuse saajale on toetus välja makstud ettemaksena, esitatakse ettemakse kasutamise aruanne koos nõutud kulu- ja maksedokumentidega hiljemalt koos lõpparuandega. Viimane väljamakse tasutud kuludokumentide alusel tehakse pärast lõpparuande kinnitamist RA poolt.

7.4.13 Ettemaksete tegemisel ei või ettemaksetena välja maksta viimast 5 protsenti määratud toetusest.

7.5 TAT muutmine

7.5.1 Kui ilmneb vajadus TAT tegevuste, tulemuste, eelarve, indikaatorite või TAT abikõlblikkuse perioodi muutmiseks, esitab toetuse saaja RA-le põhjendatud taotluse.

7.5.2 RA vaatab punktis 7.5.1 viidatud muudatuse taotluse läbi 25 tööpäeva jooksul alates taotluse kättesaamisest ja teeb otsuse TAT muutmise taotluse osas peale punktis 7.5.4 nimetatud RÜ poolt edastatud ettepanekut ja punktis 7.5.8 nimetatud kooskõlastamist.

7.5.3 Puuduste esinemisel annab RA toetuse saajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Taotluse menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

7.5.4 RA edastab muutmise taotluse peale läbi vaatamist arvamuse avaldamiseks RÜ-le. RÜ-l on õigus teha muudatuste kohta ettepanekuid. RÜ esitatavate ettepanekute tähtaeg kooskõlastatakse RA-ga muudatuste sisust ja ulatusest lähtuvalt.

7.5.5 RÜ võib toetuse saajale või RA-le teha ettepanekuid TAT eelarve muutmiseks, kui TAT seirearuandes esitatud andmetest või muudest asjaoludest selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT eduka elluviimise tagamiseks.

7.5.6 TAT muutmist ei saa taotleda sagedamini kui korra 6 kuu jooksul, välja arvatud juhul, kui on olemas RA ja RÜ nõusolek.

7.5.7 RA võib muuta TAT, kui selgub, et muudatuste tegemine on vajalik TAT edukaks elluviimiseks või toetuse saajal ei ole toetuse kasutamist ettenähtud tingimustel võimalik jätkata. Kui TAT rakendamisel on kalendriaasta lõpu seisuga tekkinud eelarveliste vahendite jääk, on RA-l õigus vähendada TAT kogueelarvet kalendriaasta kasutamata jäänud eelarve summa ulatuses.

7.5.8 TAT muutmine kooskõlastatakse korraldusasutusega, valdkondlikku komisjoni kuuluva rakendusasutusega ning teiste rakendusasutustega, kes vastutavad sama prioriteetse suuna meetme, meetme tegevuse või meetme tegevuste kogumi rakendamise eest.

7.5.9 TAT muutmiseks punkti 7.5.1 tähenduses ei loeta:

7.5.9.1 punktis 7.1.1 nimetatud järgmis(t)e eelarveaasta(te) tegevuste kirjelduse ja sellele vastava eelarve kulukohtade lõikes (edaspidi tegevuste kirjeldus ja eelarve) esitamine;

7.5.9.2 lisa 1 vormis B näidatud toetuse ja omafinantseeringu muutumine aastate lõikes tingimusel, et TAT kogutoetuse summa ja määr ei muutu.

7.5.10 RA vaatab punktis 7.1.1 nimetatud tegevuste kirjelduse ja eelarve läbi 20 tööpäeva jooksul ning puuduste mitteesinemisel esitab punkti 7.5.8 kohaselt kooskõlastamisele. Peale kooskõlastamist esitab RA tegevuste kirjelduse ja eelarve ministrile kinnitamiseks.

7.5.11 Puuduste esinemisel tegevuste kirjelduses ja/või eelarves annab RA toetuse saajale tähtaja puuduste kõrvaldamiseks. Tegevuste kirjelduse ja/või eelarve menetlemise tähtaega võib pikendada puuduste kõrvaldamiseks ettenähtud tähtaja võrra.

7.5.12 Eelnevalt RA-ga kirjalikult kooskõlastades, ei eelda TAT muutmist konkreetse aasta/aastate tegevuskavale vastava eelarve muutmine tingimusel, et TAT kogutoetuse summa ja osakaal ei muutu, kui:

7.5.12.1 kinnitatud eelarve kuluridasid ei muudeta ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt rohkem kui 15% ja

7.5.12.2 muudatuste summa ei ületa ühe kalendriaasta jooksul kumulatiivselt 10 000 eurot;

7.5.13 Peale punktis 7.5.12 nimetatud muudatuste kooskõlastust esitab toetuse saaja 5 tööpäeva jooksul muudetud eelarve koos RA kooskõlastusega RÜ-le.

7.6 Toetuse kasutamisega seotud teabe ja seirearuannete esitamine

7.6.1 Toetuse saaja esitab RÜ-le TAT vahearuaruande koos lisadega struktuuritoetuse e-keskkonna kaudu üldjuhul iga aasta 20. jaanuariks ja 15. juuniks. Kui keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab aruande tähtaegset esitamist, loetakse aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist. Juhul kui TAT tegevuste alguse ja esimese vahearuaruande esitamise tähtpäeva vahe on vähem kui neli kuud, esitatakse vahearuaruande järgmiseks tähtpäevaks.

7.6.2 Toetuse saaja esitab RÜ-le TAT lõpparuande struktuuritoetuse e-keskkonna kaudu 45 päeva jooksul alates TAT abikõlblikkuse perioodi lõppkuupäevast. Kui keskkonna töös esineb tehniline viga, mis takistab aruande tähtaegset esitamist, loetakse aruande esitamise tähtajaks järgmine tööpäev peale vea kõrvaldamist.

7.6.3 Juhul kui vahearuaruande ja lõpparuande esitamise vahe on vähem kui kuus kuud, esitatakse vaid lõpparuanne.

7.6.4 RÜ kontrollib 20 tööpäeva jooksul vahe- või lõpparuande (edaspidi koos seirearuanne) laekumisest, kas TAT seirearuanne on vormikohane ja nõuetekohaselt täidetud.

7.6.5 Juhul kui vahearuandes puudusi ei esine, kinnitab RÜ TAT vahearuaruande.

7.6.6 Juhul kui lõpparuandes puudusi ei esine, kooskõlastab RÜ lõpparuande ja edastab 5 tööpäeva jooksul RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

7.6.7 Puuduste esinemisel vahearuandes annab RÜ toetuse saajale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning RÜ kinnitab TAT vahearuaruande 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist.

7.6.8 Puuduste esinemisel lõpparuandes annab RÜ toetuse saajale vähemalt 10 tööpäeva puuduste kõrvaldamiseks ning edastab 5 tööpäeva jooksul peale puuduste kõrvaldamist RA-le kinnitamiseks. RA teavitab lõpparuande kinnitamisest viivitamatult RÜ-d kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

7.6.9 Kui RA-le esitatud lõpparuandes esineb puudusi teavitab RA sellest RÜ-d ja edasine lõpparuande menetlemine toimub vastavalt p-le 7.6.8.

7.6.10 TAT seirearuandes peab olema kajastatud vähemalt järgmine informatsioon:

7.6.10.1 andmed TAT kohta (nimetus, tunnusnumber, toetuse saaja ja partneri(te) nimed, abikõlblikkuse periood jne);

7.6.10.2 ülevaade TAT tegevuste elluviimisest (kumulatiivselt);

7.6.10.3 indikaatorite täitmine (kumulatiivselt);

7.6.10.4 hinnang TAT tulemuslikkusele ja püstitatud eesmärkide saavutamisele;

7.6.10.5 TAT mõju läbivatele teemadele;

7.6.10.6 toetuse saaja hinnang partnerluse toimimisele (täidetakse juhul, kui TAT tegevuste elluviimise on kaasatud partner).

7.7 Finantskorrektsioonid

7.7.1 Finantskorrektsioone teeb RÜ vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 45–47.

7.7.2 Toetuse tagasimaksmine toimub vastavalt struktuuritoetuse seaduse §-dele 48–49.

8. Riskide hindamine

TAT üldised riskid	Tegevus riski maandamiseks
Sihtrühmade vähene teadlikkus ja motiveeritus meetmetes osaleda.	Aktiivne teavitustöö sihtrühmadele sobivate kanalite kaudu, meetmete osutamine lähtuvalt individuaalsetest vajadustest, motiveerimine enne tegevustesse suunamist.
Esimene töökoht	
Tööandjad ei ole huvitatud noorte töölevõtmisest	Aktiivne koostöö tööandjatega (sh teavitusüritused, noortele suunatud teenustele ja messidele kaasamine, koostöölepete sõlmimine jms).
Noored katkestavad töösuhte ja/või koolituse	Noorte motiveerimine, sh võimalus pöörduda Töötukassa poole ka pärast tööle asumist.
Tööturgu tutvustavad töötoad	
Koolidel puudub huvi võimaldada Töötukassal õpilastele töötubasid korraldada	Aktiivne teavitustöö, töötubade toimumine lepitakse kokku kooli juhtkonnaga, pakutakse võimalust kohandada töötoa läbiviimist vastavalt kooli vajadustele ja võimalustele (nt koolides toimuvad karjäärpäevad, kus Töötukassa võiks

	<p>läbi viia töötoa või infotunni).</p> <p>Töötubade läbiviimine ka väljaspool kooli, näiteks kohtades, kus noored käivad pärast koolipäeva lõppu (noortekeskused, huvikeskused) või noorteüritustel.</p>
Alaealise töötamise toetus	
Tööandjad ei ole huvitatud alaealistega tegelema ja töötamise võimalusi pakkuma.	Aktiivne koostöö tööandjatega (sh teavitusüritused, noortele suunatud teenustele ja messidele kaasamine, koostöölepete sõlmimine jms).
Noortel puudub huvi lühiajalise töötamise vastu	Noorte motiveerimine, sh teavitamine tööturгу tutvustavates töötubades.
Vanaduspensioniealiste töölesaamise toetamine	
Sihtrühma vähene teadlikkus teenustel osalemise võimalusest	Aktiivne teavitustöö sihtrühmale sobivate kanalite kaudu
Töölesaanute osakaal jääb prognoositust väiksemaks (nt tulenevalt sihtgrupi terviseprobleemidest)	Teenuse pakkumisele eelneb töölesaamist soodustavate ja takistavate asjaolude hindamine, et teenuse valik toetaks maksimaalselt konkreetse vanaduspensioniealise inimese rakendumist.
Tööandjad ei ole huvitatud vanaduspensioniealiste töölevõtmisest	Aktiivne koostöö tööandjatega (sh teavitusüritused, messidele kaasamine, koostöölepete sõlmimine jms).
Regionaalse tööjõu pakkumise suurendamine	
Töötü ootab kauem töö vastuvõtmisega, et saada mobiilsustoetust sõidukulude katmiseks Töötukassa kaudu.	Aktiivsushõuete rakendamine: töötü on kohustatud aktiivselt tööd otsima, olema valmis vastu võtma sobiva töö ning koheselt tööle asuma. Aktiivsushõuete rikkumine mõjuva põhjusega toob kaasa töötushüvitiste maksmise lõpetamise, korduv rikkumine töötuna arveloleku lõpetamise.
Töötajatel ei pruugi olla võimalik pärast toetuse lõppemist suurte sõidukulude tõttu töölkäimist jätkata.	Inimeste teavitamine ja julgustamine võimaluste otsimiseks töösuhte jätkamiseks pärast toetuse lõppemist (nt kokkulepped tööandjaga).
Elukoha ja/või töökoha kohta	Ülempiiri kehtestamine toetusele.

valeandmete esitamine, et saada mobiilsustoetust.	
Minu esimene töökoht Eestis	
Tööandjad ei ole huvitatud rahvusvahelise kaitse saajate töölevõtmisest	Aktiivne koostöö tööandjatega (sh teavitussüritused, messidele kaasamine, koostöölepete sõlmimine jms).